

Hardere fronter i EØ

● I dag kommer Europautredningen

NORGE OG EUROPA: Selv om Norge bare har fått unntak for 55 av 8.000 EU-lover avviser Europabevegelsen at EØS-avtalen er en tvangstrøye.

■ HÅVARD THERKELSEN
■ ESPEN LØKELAND-STAI

– EU-samarbeidet er viktig for oss. Det er ingen tvangstrøye, sier leder av Europabevegelsen Paal Frisvold til Dagsavisen.

I dag mottar utenriksminister Jonas Gahr Støre (Ap) den omfattende Europautredningen fra utvalgslederen, professor Fredrik Sejersted. Rapporten evaluerer Norges erfaringer med EØS-avtalen (se faktaboks).

LITE PÅVIRKNING

Ifølge Aftenpostens kilder konkluderer utvalget med at de store demokratiske problemene som fester ved EØS, har økt betydelig etter at avtalen ble inngått i 1992.

Gjennom EØS-avtalen og Schengen-samarbeidet har Norge forpliktet seg til å overta all ny politikk, lover og regler som kommer fra Brussel innenfor mange områder. EØS-avtalen har påført det norske demokratiet nederlag på nederlag, ifølge rapporten.

En forskningsrapport som Liechtenstein-instituttet har utarbeidet for Europautredningen viser at Norge kun har fått unntak for 55 av de over 8.000 lovene som er vedtatt fra EØS-avtalen ble inngått og fram til i dag.

NAVARSETE REAGERER

EØS-motstander Senterpartiet sparer

ikke på kritikken mot avtalen. Sp mener Norge bør erstatte dagens avtale med bilaterale handels- og samarbeidsavtaler med EU, slik Sveits har valgt.

– Senterpartiet har lenge påpekt det demokratiske underskuddet i EØS-avtalen, og at avtalen har blitt langt mer omfattende enn man så for seg da den ble inngått, sier Sp-leder Liv Signe Navarsete til Dagsavisen.

Avtalen har svekket Norges muligheter til å styre sin egen utvikling gjennom rettsliggjøring og markedsretting av avtalen, mener Navarsete.

ØNSKER ALTERNATIVER TIL EØS

Å få på plass Europautredningen var et viktig krav for nei-partiet i regjeringsforhandlingene. Partiet ville riktignok at regjeringen skulle gå et steg lenger: Sp ønsket å få utredet alternativer til EØS-avtalen, men fikk ikke gjennomslag i forhandlingene.

Navarsete legger ikke skjul på at partiet nå også ønsker en debatt om alternativer til EØS.

«EU-samarbeidet er viktig for oss. Det er ingen tvangstrøye.»

Paal Frisvold, leder av Europabevegelsen

– Hvorfor man er så redd for å ta den debatten skal jeg ikke uttale meg om. I ei tid da hele Europa diskuterer sitt forhold til EU, bør vi og alle andre som ikke er medlem kunne ta den, sier Sp-lederen.

– Mange vil mene at alternativet til EØS er fullt medlemskap, vil du ha opp hele medlemskapsdebatten som en del av dette?

– For meg er medlemskap uaktuelt, ja-sida må selv finne ut av hvilke argumenter de vil legge på bordet. Jeg skal være med og diskutere det jeg mener er viktig, at vi må gjøre noe for å bringe mer demokratiske prosesser inn i vårt samarbeid med EU, sier Navarsete.

MENER 1972-AVTALE GJELDER

Navarsete er ikke den eneste som ønsker seg et annet forhold til EU. Organisasjonen «Alternativer til dagens EØS-avtale» mener Norge og EU er bundet av handelsavtalen fra 1972 dersom EØS-avtalen sies opp. En norsk vraking av samarbeidet vil bli langt fra så dramatisk som tilhengerne av avtalen påstår, framholder prosjektleder Sigbjørn Gjelsvik i Alternativer til dagens EØS-avtale.

– Den opprinnelige avtalen etter folkeavstemningen i 1972 må nødvendigvis reforhandles slik at den er til-

passet dagens forhold, men vi mener den fortsatt er gjeldende, sier han til NTB.

Sammen med leder Jan Olav Andersen for styringsgruppa mener Gjelsvik EØS-avtalen er for omfattende, inngripende og begrensende for Norges del.

– Hadde man ant konturene av dagens EØS-avtale i 1992, ville man ikke hatt noen EØS-avtale i det hele tatt, sier Gjelsvik, som understreker at organisasjonen verken er motstander eller tilhenger av avtalen som gir adgang til EUs indre marked.

– Men det er ikke slik at Norge blir støtt ut i det ytterste mørke om vi sier opp avtalen. Det finnes flere alternativer, påpeker Gjelsvik.

EN AV TRE VIL IKKE HA EØS

Hvis det var folkeavstemning om EØS-avtalen i dag, ville hver tredje nordmann sagt nei. Og nesten halvparten ønsker å bytte ut dagens avtale. Det viser en meningsmåling Sentio har gjort for prosjektet Alternativet til dagens EØS-avtale, skriver Nationen.

STERK SKEPSIS

Valgforsker Hanne Marte Narud er ikke overrasket over at skepsisen til EØS er såpass tydelig.

– Mange mener at avtalen ikke er god nok for Norge. I tillegg er det sterk skepsis til norsk medlemskap, sier Narud.

Hun tror oppmerksomheten rundt avtalen den siste tida har gjort det tydeligere at det følger både fordeler og ulemper med EØS-avtalen, som ble ferdigforhandlet for 20 år siden.

samfunn@dagsavisen.no

Prøv Dagsavisen gratis i 4 uker og støtt Leger Uten Grenser!

For verdien av hvert prøveabonnement kan Leger Uten grenser kurere 4 barn for malaria.

Bestill i dag:

Send SMS «nyheter»

til 2012

eller ring Dagsavisen på tlf. 22 99 80 50

Tilbudet gjelder nye abonnenter og er gyldig til 29.02.2012. For levering til postnr fra 4000 tilfaller et portotillegg.

Dagsavisen